

การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
The Studying of Desirable Qualification of the Graduate Student in
Educational Administration Program at Ubon ratchathani Rajabhat University

ดร.สุวิมล โพธิ์กลิ่น¹
 ดร.ธันรยุทธ ไชยพรรค²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ยโสธร และศรีสะเกษ จำแนกเป็น ผู้บริหาร 333 คน และครู 333 คน รวมทั้งสิ้น 666 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 104 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสังเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า

1.1 ด้านคุณลักษณะ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ คุณลักษณะต่อวิชาชีพ และคุณลักษณะต่อผู้รับบริการ ตามลำดับ

1.2 ด้านความรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร และการบริหารกิจการนักเรียน ตามลำดับ

1.3 ด้านความสามารถ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร และการบริหารกิจการนักเรียน ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร คือ

2.1 ด้านคุณลักษณะ ควรมุ่งเน้นให้นักศึกษารู้หน้าที่ รู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ฝึกและพัฒนาตนเองในด้านบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์ ประสานงาน

คำสำคัญ : คุณลักษณะ, บัณฑิต, พึงประสงค์

¹อาจารย์ประจำ หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

²อาจารย์พิเศษ หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

จิตสาธารณะหรือจิตอาสา ให้เกียรติผู้อื่น และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม

2.2 ด้านความรู้ ควรมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารแผนงาน/โครงการสู่การปฏิบัติ การประกันคุณภาพการศึกษา การทำ Action plan ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะและวิธีการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรม จริยธรรม

2.3 ด้านความสามารถ ควรปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ศึกษามีความสามารถในด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม การประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การจัดโครงสร้างการบริหารและสารสนเทศ การบริหารแผนงาน/โครงการสู่การปฏิบัติ การสร้างเครือข่ายการพัฒนา/การจัดการความรู้ การพัฒนาบุคลากรในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การจัดระบบการให้บริการ และการดำเนินการทางวินัย

Abstract

The purpose of this research was to study desirable qualification of the graduate student in Educational Administration program at Ubon Ratchathani Rajabhat University

The sample consisted of 333 school administrators and 333 teachers. The research instruments was a questionnaire. The data were analyzed by mean and standard deviation.

The finding of this research were as follows.

1. Desirable qualification of the graduate student in Educational Administration Program at Ubon Ratchathani Rajabhat University were in the high level. They were in the highest level for characteristic / the high level for knowledge and ability.

2. The significant way to develop the curriculum were as the following

2.1 Characteristic issue : should to know function /highest usage in time / practice and develop self in : personality, human relations, to connect public mind / and community to cooperate.

2.2 Knowledge issue : should have a better understanding about the management plan / project execution to quality assurance / action plan doing / technology skills uses / how to build relationship with the community and being the model of moral conduct.

2.3 Ability issue : should have the ability to participatory management / to set school standardize / to make plans that comply with the standard / to set the administrative structure and information / management plans and projects into practice / creating a development network / knowledge management /develop personality for the relationship with the community/ to set the service system and disciplinary action.

Keywords : qualification , graduate student , desirable

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 34 กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา จัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยคำนึงถึงความเป็น อิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของ สถาบันอุดมศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 : 18) คณะกรรมการ การอุดมศึกษาจึงได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐาน การอุดมศึกษาเพื่อใช้เป็นกลไกระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับ หน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายของ สถาบันอุดมศึกษา ในการพัฒนาการอุดมศึกษา ต่อไป อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ การอุดมศึกษาในคราวประชุมครั้งที่ 7/2549 เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2549 จึงประกาศมาตรฐาน การอุดมศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน 13 ตัวบ่งชี้ คือ 1) มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต ซึ่งบัณฑิต ในระดับอุดมศึกษาควรเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถด้านการเรียนรู้และ พัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อ การดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้ง ทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความ รับผิดชอบในฐานะพลเมืองและพลโลก 2) มาตรฐาน ด้านการบริหารจัดการอุดมศึกษา มีการบริหาร จัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล และ พันธกิจของการอุดมศึกษาอย่างมีดุลยภาพ และ

3) มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐาน ความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการแสวงหา สร้าง และจัดการความรู้ตามแนวทาง/หลักการ อันนำไปสู่สังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการ เรียนรู้ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ 2549 : 5-7)

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาระดับวิชาชีพขั้นสูงที่มุ่งผลิต บุคลากรเข้าสู่ตลาดแรงงานของประเทศ ปัจจุบัน การขยายตัวของสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น ตามความต้องการของสังคมที่จะพัฒนาการ ศึกษา และยกระดับการเรียนรู้ของประชาชนให้ กว้างขวางและทั่วถึง นับเป็นเรื่องสำคัญที่สถาบัน อุดมศึกษาต่างๆ ต้องตระหนักถึงบทบาทและ ความจำเป็นที่จะต้องปรับบทบาทให้การดำเนิน งานต่างๆ มีความคล่องตัว สามารถผลิตบัณฑิต ได้ตรงกับความต้องการของประเทศชาติอย่าง ตั้งไว้ (เกษม ภูมิซัย และคนอื่นๆ 2548 : 13)

ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานเป็นอาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี จึงมีความสนใจที่จะศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ จะได้ข้อมูลพื้นฐานที่เกิดประโยชน์สามารถนำไปใช้ เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้ ในการพัฒนานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ และแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โยโสธร และศรีสะเกษ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เพื่อเป็นสารสนเทศ และแนวทางในการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้ในการพัฒนาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โยโสธร และศรีสะเกษ จำนวน 2,457 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โยโสธร และศรีสะเกษ จำนวน 333 โรงเรียน ได้มาโดยใช้วิธี

การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ได้ 2 ชั้นภูมิ คือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 333 โรงเรียน (ยุทธ ไทยวรรณ 2545 : 104-105) รวมทั้งสิ้น 666 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 333 คน โรงเรียนละ 1 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling ครู 1 คน จาก 1 โรงเรียน ครูผู้สอน จำนวน 333 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โยโสธร และศรีสะเกษ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

ผลการศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ดังตาราง ที่ 1-4

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ด้านคุณลักษณะ

ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ตนเอง			
	1.1 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.53	.634	มากที่สุด
	1.2 มีคุณธรรม จริยธรรม	4.58	.603	มากที่สุด
	1.3 มีสุขภาพกายและจิตที่ดี	4.46	.642	มากที่สุด
	1.4 สนใจ ใฝ่ศึกษาด้านการบริหารงาน	4.47	.625	มากที่สุด
	1.5 อุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่	4.55	.606	มากที่สุด
	1.6 มีความเสียสละ	4.51	.634	มากที่สุด
	1.7 มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	4.60	.572	มากที่สุด
รวมรายด้าน		4.53	.510	มากที่สุด
2	ต่อวิชาชีพ			
	2.1 ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ	4.25	.483	มาก
	2.2 ใช้วิชาชีพในการบริหารจัดการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.68	.523	มากที่สุด
	2.3 ละเว้นการใช้อำนาจหน้าที่ของตนเพื่อประโยชน์ในกิจการอื่นใด	4.60	.668	มากที่สุด
รวมรายด้าน		4.68	.497	มากที่สุด
3	ต่อผู้รับบริการ			
	3.1 รักษาความลับและผลประโยชน์ในทางที่ถูกต้องของผู้รับบริการ	4.58	.527	มากที่สุด
	3.2 ละเว้นการแสวงหาประโยชน์อันมิชอบและให้บริการด้วยความเสมอภาค	4.64	.545	มากที่สุด
	3.3 ให้ความสำคัญแก่ผู้รับบริการ บริหารงานเพื่อผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นที่ตั้ง	4.63	.517	มากที่สุด
รวมรายด้าน		4.61	.467	มากที่สุด
4	ต่อบุคลากรในองค์กร			
	4.1 มีความยุติธรรม มีใจเป็นกลางไม่เลือกปฏิบัติ	4.59	.564	มากที่สุด
	4.2 บริหารคนด้วยระบบคุณธรรม	4.57	.577	มากที่สุด
	4.3 รักษาความสามัคคี ปฏิบัติต่อบุคลากรด้วยหลักการและเหตุผล	4.59	.575	มากที่สุด
รวมรายด้าน		4.58	.534	มากที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5	ต่อองค์การ ชุมชน และสังคม			
	5.1 ให้ความสำคัญ และมีความจงรักภักดีต่อองค์การ	4.59	.536	มากที่สุด
	5.2 ดูแลรักษา และใช้ทรัพยากรส่วนรวมขององค์การ อย่างประหยัด คุ่มค่า และมีประสิทธิภาพ	4.51	.590	มากที่สุด
	5.3 สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนและสร้างสันติภาพ สันติสุข ให้เกิดขึ้นในสังคม	4.47	.642	มาก
	รวมรายด้าน	4.52	.531	มากที่สุด
	รวมทั้งสิ้น	4.58	.432	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ด้านคุณลักษณะ พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ คุณลักษณะต่อวิชาชีพ ($\bar{X}=4.68$) รองลงมา อยู่ในระดับมากที่สุด คือ คุณลักษณะต่อผู้รับบริการ ($\bar{X}=4.61$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ คุณลักษณะต่อต่อองค์การ ชุมชน และสังคม ($\bar{X}=4.52$)

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ด้านความรู้

ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา			
	1.1 มีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และทฤษฎี ทางการบริหาร และการบริหารการศึกษา	4.28	.681	มาก
	1.2 มีความรู้ความเข้าใจในระบบและกระบวนการบริหาร และจัดการศึกษายุคใหม่	4.31	.649	มาก
	1.3 มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างวิสัยทัศน์ในการบริหาร และจัดการศึกษา	4.37	.637	มาก
	1.4 มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	4.28	.705	มาก
	1.5 มีความรู้ความเข้าใจบริบทและแนวโน้มการจัด การศึกษา	4.27	.678	มาก
	รวมรายด้าน	4.30	.608	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

2	นโยบายและการวางแผนการศึกษา			
	2.1 มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ที่มีผลต่อการจัดการศึกษา	4.27	.660	มาก
	2.2 มีความรู้ความเข้าใจระบบและทฤษฎีการวางแผน	4.19	.667	มาก
	2.3 มีความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์และกำหนดนโยบาย การศึกษา	4.22	.705	มาก
	2.4 มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.25	.694	มาก
	2.5 มีความรู้ความเข้าใจการพัฒนานโยบายการศึกษา	4.23	.707	มาก
	2.6 มีความรู้ความเข้าใจการประเมินนโยบายการศึกษา	4.17	.692	มาก
รวมรายด้าน		4.22	.624	มาก
3	การบริหารด้านวิชาการ			
	3.1 มีความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารจัดการเรียนรู้ ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.51	.599	มาก
	3.2 มีความรู้ความเข้าใจหลักการและรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร	4.31	.681	มาก
	3.3 มีความรู้ความเข้าใจการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	4.22	.728	มาก
	3.4 มีความรู้ความเข้าใจหลักและแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศ	4.27	.694	มาก
	3.5 มีความรู้ความเข้าใจกลยุทธ์การนิเทศการศึกษา	4.22	.728	มาก
	3.6 มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนและประเมินผล การนิเทศการศึกษา	4.27	.692	มาก
	3.7 มีความรู้ความเข้าใจระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา	4.09	.741	มาก
	3.8 มีความรู้ความเข้าใจหลักการและเทคนิคการวัดและ ประเมินผล	4.18	.697	มาก
	3.9 มีความรู้ความเข้าใจสถิติและคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย	3.96	.801	มาก
รวมรายด้าน		4.23	.609	มาก
4	การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่			
	4.1 มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่	4.19	.793	มาก
	4.2 มีความรู้ความเข้าใจในการจัดวางระบบควบคุมภายใน	4.13	.804	มาก
	4.3 มีความรู้ความเข้าใจเทคนิคการบริหารสภาพแวดล้อม ภายในสถานศึกษา	4.24	.743	มาก
รวมรายด้าน		4.19	.733	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

5	การบริหารงานบุคคล			
	5.1 มีความรู้ความเข้าใจในการสรรหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงาน	4.25	.652	มาก
	5.2 มีความรู้ความเข้าใจในการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบ	4.34	.640	มาก
	5.3 มีความรู้ความเข้าใจการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ	4.31	.657	มาก
	5.4 มีความรู้ความเข้าใจในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครูและบุคลากรในสถานศึกษา	4.39	.624	มาก
	5.5 มีความรู้ความเข้าใจในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาการทำงานแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา	4.30	.678	มาก
รวมรายด้าน		4.32	.578	มาก
6	การบริหารกิจการนักเรียน			
	6.1 มีความรู้ความเข้าใจคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.49	.543	มาก
	6.2 มีความรู้ความเข้าใจระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.45	.588	มาก
	6.3 มีความรู้ความเข้าใจการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน	4.41	.602	มาก
รวมรายด้าน		4.45	.530	มาก
7	การประกันคุณภาพการศึกษา			
	7.1 มีความรู้ความเข้าใจหลักการและกระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษา	4.32	.675	มาก
	7.2 มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษา	4.24	.711	มาก
	7.3 มีความรู้ความเข้าใจมาตรฐานการศึกษา	4.25	.700	มาก
	7.4 มีความรู้ความเข้าใจการประกันคุณภาพภายในและภายนอก	4.24	.682	มาก
	7.5 มีความรู้ความเข้าใจบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพการศึกษา	4.27	.717	มาก
รวมรายด้าน		4.26	.647	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

8	การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ			
	8.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	4.18	.720	มาก
	8.2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ	4.16	.717	มาก
	8.3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.13	.685	มาก
รวมรายด้าน		4.16	.681	มาก
9	การบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน			
	9.1 มีความรู้ความเข้าใจหลักการประชาสัมพันธ์	4.23	.686	มาก
	9.2 มีความรู้ความเข้าใจกลยุทธ์การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	4.30	.694	มาก
รวมรายด้าน		4.27	.652	มาก
10	คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารการศึกษา			
	10.1 มีความรู้ความเข้าใจคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร	4.49	.651	มาก
	10.2 มีความรู้ความเข้าใจจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา	4.49	.626	มาก
	10.3 มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาจริยธรรมผู้บริหารให้ปฏิบัติตนในกรอบคุณธรรม	4.44	.648	มาก
	10.4 มีความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)	4.41	.636	มาก
รวมรายด้าน		4.46	.584	มาก
รวมทั้งสิ้น		4.29	.523	มาก

จากตารางที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ด้านความรู้ พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$) อยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ คุณธรรมและจริยธรรม สำหรับผู้บริหาร ($\bar{X}=4.46$) รองลงมา อยู่ในระดับมาก คือ การบริหารกิจการนักเรียน ($\bar{X}=4.45$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}=4.16$)

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ด้านความสามารถ

ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา			
	1.1 มีความสามารถในการนำหลักการและทฤษฎีทางการบริหารไปประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษา	4.25	.715	มาก
	1.2 มีความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ในการบริหารจัดการการศึกษา	4.24	.711	มาก
	1.3 มีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของการศึกษา	4.24	.706	มาก
	1.4 สามารถในการจัดองค์กรโครงสร้างการบริหาร และกำหนดภารกิจของครู และบุคลากรทางการศึกษาได้เหมาะสม	4.25	.715	มาก
รวมรายด้าน		4.24	.663	มาก
2	นโยบายและการวางแผนการศึกษา			
	2.1 มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำนโยบายการศึกษา	4.22	.705	มาก
	2.2 มีความสามารถในการกำหนดนโยบายวางแผนการดำเนินงานและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา	4.22	.697	มาก
	2.3 มีความสามารถในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ่มค่าต่อการศึกษา สังคม และสิ่งแวดล้อม	4.19	.717	มาก
	2.4 มีความสามารถในการนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ	4.21	.716	มาก
	2.5 มีความสามารถในการติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงาน	4.20	.714	มาก
รวมรายด้าน		4.21	.675	มาก
3	การบริหารด้านวิชาการ			
	3.1 มีความสามารถในการบริหารจัดการเรียนรู้	4.36	.669	มาก
	3.2 มีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.25	.715	มาก
	3.3 มีความสามารถในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.20	.714	มาก
	3.4 มีความสามารถในการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้	4.18	.720	มาก
รวมรายด้าน		4.25	.651	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

4	การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่			
	4.1 มีความสามารถในการจัดระบบงานสารบรรณได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.10	.754	มาก
	4.2 มีความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณอย่างถูกต้องและเป็นระบบ	4.27	.745	มาก
	4.3 มีความสามารถในการวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.23	.752	มาก
	4.4 มีความสามารถในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	4.24	.698	มาก
รวมรายด้าน		4.21	.670	มาก
5	การบริหารงานบุคคล			
	5.1 มีความสามารถในการสรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเข้ามาปฏิบัติงาน	4.23	.739	มาก
	5.2 มีความสามารถในการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบ	4.31	.689	มาก
	5.3 มีความสามารถในการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.34	.688	มาก
	5.4 มีความสามารถในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครูและบุคลากรในสถานศึกษา	4.32	.668	มาก
	5.5 มีความสามารถในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาการทำงานให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา	4.31	.681	มาก
รวมรายด้าน		4.30	.636	มาก
6	การบริหารกิจการนักเรียน			
	6.1 มีความสามารถในการบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน	4.34	.615	มาก
	6.2 มีความสามารถในการบริหารจัดการให้เกิดงานบริการผู้เรียน	4.32	.642	มาก
	6.3 มีความสามารถในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในด้านต่างๆ	4.27	.660	มาก
	6.4 มีความสามารถในการส่งเสริมวินัยคุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคีในหมู่คณะ	4.41	.593	มาก
รวมรายด้าน		4.34	.571	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

7	การประกันคุณภาพการศึกษา			
	7.1 มีความสามารถในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา	4.28	.703	มาก
	7.2 มีความสามารถในการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.26	.704	มาก
	7.3 มีความสามารถในการจัดทำรายงานผลการประเมินของตนเองของสถาบันการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก	4.27	.737	มาก
รวมรายด้าน		4.27	.686	มาก
8	การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ			
	8.1 มีความสามารถในการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	4.18	.725	มาก
	8.2 มีความสามารถในการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ	4.11	.723	มาก
	8.3 มีความสามารถในการส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	4.19	.714	มาก
	รวมรายด้าน	4.16	.686	มาก
9	การบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน			
	9.1 มีความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารไปสู่ผู้เรียน และบุคลากรในสถานศึกษา	4.29	.659	มาก
	9.2 มีความสามารถในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมของสถานศึกษาไปสู่ชุมชน	4.27	.652	มาก
	9.3 มีความสามารถในการใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์	4.25	.694	มาก
	9.4 มีความสามารถในการสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนโดยมีเป้าหมายในการเข้าไปช่วยเหลือชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	4.32	.676	มาก
	9.5 มีความสามารถในการระดมทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษา	4.34	.672	มาก
	รวมรายด้าน	4.29	.610	มาก

ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
10	คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารการศึกษา			
	10.1 มีความสามารถในการเป็นผู้นำเชิงคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.50	.626	มาก
	10.2 มีความสามารถในการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา	4.46	.667	มาก
	10.3 มีความสามารถในการส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้ร่วมงานมีคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสม	4.46	.650	มาก
รวมรายด้าน		4.47	.609	มาก
รวมทั้งสิ้น		4.27	.567	มาก

จากตารางที่ 3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ด้านความสามารถ พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร ($\bar{X}=4.47$) รองลงมา อยู่ในระดับมาก คือ การบริหารกิจการนักเรียน ($\bar{X}=4.34$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}=4.16$)

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านคุณลักษณะ			
	1.1 ต่อตนเอง	4.53	.510	มากที่สุด
	1.2 ต่อวิชาชีพ	4.68	.497	มากที่สุด
	1.3 ต่อผู้รับบริการ	4.61	.467	มากที่สุด
	1.4 ต่อบุคลากรในองค์กร	4.58	.534	มากที่สุด
	1.5 ต่องค์กร ชุมชน และสังคม	4.52	.531	มากที่สุด
รวมรายด้าน		4.58	.432	มากที่สุด

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2	ด้านความรู้			
	2.1 หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา	4.30	.608	มาก
	2.2 นโยบายและการวางแผนการศึกษา	4.22	.624	มาก
	2.3 การบริหารด้านวิชาการ	4.23	.609	มาก
	2.4 การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่	4.19	.733	มาก
	2.5 การบริหารงานบุคคล	4.32	.578	มาก
	2.6 การบริหารกิจการนักเรียน	4.45	.530	มาก
	2.7 การประกันคุณภาพการศึกษา	4.26	.647	มาก
	2.8 การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.16	.681	มาก
	2.9 การบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน	4.27	.652	มาก
	2.10 คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารการศึกษา	4.46	.584	มาก
	รวมรายด้าน	4.29	.523	มาก
3	ด้านความสามารถ			
	3.1 หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา	4.24	.663	มาก
	3.2 นโยบายและการวางแผนการศึกษา	4.21	.675	มาก
	3.3 การบริหารด้านวิชาการ	4.25	.651	มาก
	3.4 การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่	4.21	.670	มาก
	3.5 การบริหารงานบุคคล	4.30	.636	มาก
	3.6 การบริหารกิจการนักเรียน	4.34	.571	มาก
	3.7 การประกันคุณภาพการศึกษา	4.27	.686	มาก
	3.8 การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.16	.686	มาก
	3.9 การบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน	4.29	.610	มาก
	3.10 คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารการศึกษา	4.47	.609	มาก
	รวมรายด้าน	4.27	.576	มาก
รวมทั้งสิ้น		4.38	.455	มาก

จากตารางที่ 4 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่าภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านคุณลักษณะ ($\bar{X}=4.58$) สำหรับด้านความรู้ ($\bar{X}=4.29$) และด้านความสามารถ ($\bar{X}=4.27$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี สรุปผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านคุณลักษณะ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรู้และด้านความสามารถอยู่ในระดับมาก ดังนี้

1.1 ด้านคุณลักษณะ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ คุณลักษณะต่อวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ใช้วิชาชีพในการบริหารจัดการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และละเว้นการใช้อำนาจหน้าที่ของตนเพื่อประโยชน์ในกิจการอื่นใด ตามลำดับ รองลงมา อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีคุณลักษณะต่อผู้รับบริการ ที่ละเว้นการแสวงหาประโยชน์อันมิชอบและให้บริการด้วยความเสมอภาคให้ความสำคัญแก่ผู้รับบริการบริหารงานเพื่อผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นที่ตั้ง

การรักษาความลับ และผลประโยชน์ในทางที่ถูกต้องของผู้รับบริการ ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ คุณลักษณะต่อองค์การ ชุมชน และสังคม โดยให้ความสำคัญและมีความจงรักภักดีต่อองค์การดูแลรักษา และใช้ทรัพยากรส่วนรวมขององค์การอย่างประหยัด คุ่มค่า และมีประสิทธิภาพ สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน และสร้างสันติภาพ สันติสุขให้เกิดขึ้นในสังคม ตามลำดับ

1.2 ด้านความรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การบริหารกิจการนักเรียน ในด้านความรู้ ความเข้าใจคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความรู้ความเข้าใจระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน มีความรู้ความเข้าใจการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนตามลำดับ รองลงมา อยู่ในระดับมากที่สุด คือ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร โดยมีความรู้ความเข้าใจคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาจริยธรรมผู้บริหารให้ปฏิบัติตนในกรอบคุณธรรม และการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการบริหารสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษางานธุรการ การเงิน พัสดุ อาคารสถานที่ และการจัดวางระบบเทคนิคการบริหารตามลำดับ

1.3 ด้านความสามารถ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร มีความสามารถในการเป็นผู้นำเชิงคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

ส่งเสริม พัฒนาให้ผู้ร่วมงานมีคุณธรรมและ จริยธรรมที่เหมาะสม การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ ของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ตามลำดับ รองลงมา อยู่ในระดับมาก คือ การบริหารกิจการ นักเรียน มีความสามารถในการส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม ความสามัคคีในหมู่คณะ การบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการให้เกิดงานบริการผู้เรียน และการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษ เพื่อพัฒนา ศักยภาพผู้เรียนในด้านต่างๆตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ย ต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ นโยบายและการ วางแผนการศึกษา มีความสามารถในการกำหนด นโยบาย วางแผนการดำเนินงาน ประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่มุ่งให้เกิดผลดี คำนึงค่าต่อการศึกษา สังคมสิ่งแวดล้อม นำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไปปฏิบัติ ติดตาม ประเมิน และรายงานผล การดำเนินงาน ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตามความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีดังนี้

2.1 ด้านคุณลักษณะ ควรมุ่งเน้นให้นักศึกษารู้หน้าที่ รู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ฝึกและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นนักประชาสัมพันธ์ เป็นผู้ประสานงานที่ดี มีจิตสาธารณะหรือจิตอาสา เอื้ออาทร ไว้วางใจ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

2.2 ด้านความรู้ ควรมุ่งเน้นให้
นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหาร
แผนงาน/โครงการสู่การปฏิบัติ การประกัน
คุณภาพการศึกษา การทำ Action plan ทักษะ

ในการใช้เทคโนโลยี ทักษะและวิธีการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรม จริยธรรม

2.3 ด้านความสามารถ ควรปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการบริหารแบบมีส่วนร่วม การประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การจัดโครงสร้างการบริหารและสารสนเทศ การบริหารแผนงาน/โครงการสู่การปฏิบัติ การสร้างเครือข่ายการพัฒนา/การจัดการความรู้ การพัฒนาบุคลากรในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การจัดระบบการให้บริการ และการดำเนินการทางวินัย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านคุณลักษณะ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรู้และด้านความสามารถอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีศักยภาพ สมรรถภาพ และคุณลักษณะที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมี

ความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมจริยธรรม เพื่อดำเนินการให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมาย และจุดมุ่งหมายของการบริหาร (ธีระ รุญเจริญ 2545 : 4) สอดคล้องกับงานวิจัยของอรนงค์ เย็นเกษม (2552 : 64) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า นักศึกษา มหาวิทยาลัย ขอนแก่นมีคุณลักษณะเฉพาะอยู่ในระดับมากกว่าด้านอื่นๆ สอดคล้องกับภฤษฎี ปทุมชัย และคนอื่นๆ (2548 : 11-15) ที่ศึกษา คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย ขอนแก่น: กรณีศึกษาจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2545 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญด้านคุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะทางด้านสังคม คุณลักษณะทางเจตคติ ในการทำงาน และคุณลักษณะทางวิชาชีพ อยู่ใน ระดับมาก

1.1 ด้านคุณลักษณะ พบว่า โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ คุณลักษณะต่อวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ใช้วิชาชีพในการบริหาร จัดการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และละเว้นการใช้ อำนาจหน้าที่ของตนเพื่อประโยชน์ในกิจการอื่นใด ค่าเฉลี่ยรองลงมา อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีคุณลักษณะต่อผู้รับบริการ ที่ละเว้นการแสวงหา ประโยชน์อันมิชอบและให้บริการด้วยความเสมอภาค ให้ความสำคัญแก่ผู้รับบริการ บริหารงาน เพื่อผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นที่ตั้ง การรักษาความลับและผลประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง ของผู้รับบริการ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับ มากที่สุด คือ คุณลักษณะต่อองค์การ ชุมชน และสังคม โดยให้ความสำคัญ และมีความจงรักภักดี ต่อองค์การ ดูแลรักษา และใช้ทรัพยากร ส่วนรวมขององค์การอย่างประหยัด คุ่มค่า และ

มีประสิทธิภาพ สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน และ สร้างสันติภาพ สันติสุขให้เกิดขึ้นในสังคม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความซื่อสัตย์สุจริตถือเป็นคุณธรรม และจริยธรรมที่สำคัญประการหนึ่งในการบริหาร สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เป็นแบบอย่าง ไม่ใช่ ตำแหน่งหน้าที่การงานแสวงหาผลประโยชน์ให้ ตนเอง ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม (สุรศักดิ์ ปาเย 2543 : 28) และนักบริหาร (Phyco) ควรมี อุดมการณ์และปณิธานที่แน่วแน่ในการแก้ปัญหา ในองค์การ ใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการ ดำเนินงาน รักศักดิ์ศรีและอาชีพของตน (สมชาย เทพแสง 2543 : 18-20) ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัย ดวงจันทร์ เตียววิไล (2548 : 31) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและคุณลักษณะ บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่พึงประสงค์ พบว่า หน่วยงานมีความต้องการให้มหาวิทยาลัย ราชภัฏลำปางปรับปรุงแก้ไขในการผลิตบัณฑิต ด้านความซื่อสัตย์ ตรงเวลา แสดงออกถึง ความรับผิดชอบ

1.2 ด้านความรู้ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับ มาก คือ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร โดยมีความรู้ความเข้าใจคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาจริยธรรมผู้บริหารให้ปฏิบัติตนใน กรอบคุณธรรม และการบริหารจัดการบ้านเมือง ที่ดี (Good Governance) ค่าเฉลี่ยรองลงมา อยู่ในระดับมาก คือ การบริหารกิจการนักเรียน ในด้านความรู้ความเข้าใจคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความรู้ ความเข้าใจระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน มีความรู้ความเข้าใจการจัดกิจกรรมส่งเสริมและ พัฒนาผู้เรียน ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก

คือ การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการบริหารสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา งานธุรการ การเงิน พัสดุ อาคารสถานที่ และการจัดวางระบบเทคนิคการบริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานของผู้บริหารที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมจริยธรรมยอมนำไปสู่ความเป็นธรรม ได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน และเป็นพฤติกรรมกาปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู นักเรียน และผู้ปกครองด้วย (สมาน อัสวภูมิ 2553 : 261-262) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรอนงค์ เย็นเกษม (2552 : 64) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ขอนแก่น พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม วินัย ความรับผิดชอบ และความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านความสามารถ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ คุณธรรมและจริยธรรม สำหรับผู้บริหาร มีความสามารถในการเป็นผู้นำเชิงคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมพัฒนาให้ผู้ร่วมงานมีคุณธรรม และจริยธรรมที่เหมาะสม การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาค่าเฉลี่ยรองลงมา อยู่ในระดับมาก คือ การบริหารกิจการนักเรียน มีความสามารถในการส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม ความสามัคคีในหมู่คณะ การบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการให้เกิดงานบริการผู้เรียน และการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในด้านต่างๆ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ นโยบายและการ

วางแผนการศึกษา มีความสามารถในการกำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินงาน ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ่มค่าต่อการศึกษา สังคม สิ่งแวดล้อม นำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใส่ใจ และนำไปใช้สู่การปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตและการทำงาน (สมาน อัสวภูมิ 2553 : 236) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยพจน์ ตูลาชม (2549 : 101-102) ที่ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพประการหนึ่งคือ คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีจิตสำนึกที่ดีงามต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ ทั้งในความคิด การพูด การกระทำ มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม และยอมรับการถูกวิพากษ์วิจารณ์จากผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ควรให้ความสำคัญกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะด้านความรู้ และด้านความสามารถ เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะต่อองค์การ ชุมชน และสังคม ในส่วนของความจงรักภักดีต่อองค์การดูแลรักษา และใช้ทรัพยากรส่วนรวมขององค์การอย่างประหยัด

คุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ สร้างความเข้มแข็ง แก่ชุมชน และสร้างสันติภาพ สันติสุขให้เกิดขึ้น ในสังคม ด้านความรู้เกี่ยวกับการบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ที่มีความรู้ความเข้าใจ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการบริหาร สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา งานธุรการ การเงิน พัสดุ อาคารสถานที่ และการจัดวางระบบ เทคนิคการบริหาร ด้านความสามารถเกี่ยวกับ นโยบายและการวางแผนการศึกษาในการกำหนด นโยบาย วางแผนการดำเนินงาน ประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ้มค่าต่อการศึกษา สังคม สิ่งแวดล้อม นำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไปปฏิบัติ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการ ดำเนินงาน ดังนั้น สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ควรแก้ไขเพื่อ ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม กรอบคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2. ควรมีมาตรการกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลปัจจัย กระบวนการต่างๆ ที่ส่งผลต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต ทั้ง 3 ด้าน อย่างเป็นระบบเพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตร และพัฒนานักศึกษาของสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี สามารถผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะตามกรอบ และนโยบายด้านการผลิตบัณฑิต

3. ควรนำข้อเสนอแนะแนวไปประยุกต์ ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี

2. ควรศึกษาปัจจัยและกระบวนการ ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี โดยทำการศึกษา สาขาวิชาอื่น เนื่องจากกรอบคุณลักษณะของบัณฑิต แต่ละสาขามีลักษณะแตกต่างกัน

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วย ความ อนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่เสียสละ เวลาให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนช่วยแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี ขอขอบคุณ หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่ให้การ สนับสนุนทุนวิจัยในครั้งนี้ คุณค่าที่ได้จาก การศึกษาวิจัย ขอมอบให้หลักสูตรครุศาสตร ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎี ปทุมชัย และคนอื่นๆ. “คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น: กรณีศึกษาจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2545,” **วารสารการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่น**. 6(มกราคม-มิถุนายน 2548) : 11-15.
- ดวงจันทร์ เตียววิไล. **ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและคุณลักษณะบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่พึงประสงค์**. รายงานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 2548.
- ธีระ รุญเจริญ. **สภาพและปัญหาการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: วิ.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น, 2545.
- “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ,” **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 123 ตอนที่ 105 ง. หน้า 5. 10 ตุลาคม 2549.
- ปิยพจน์ ตุลาชม. **คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2549.
- “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545,” **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 119 ตอนที่ 123 ก. หน้า 16. 19 ธันวาคม 2545.
- ยุทธ ไถยวรรณ. **พื้นฐานการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2545.
- สมชาย เทพแสง. “ผู้บริหารมีอาชีพ,” **ข้าราชการครู**. 20 (มิถุนายน-กรกฎาคม 2543) : 20.
- สมาน อัสวภูมิ. **การบริหารการศึกษา ตามแนวการปฏิรูปการศึกษายุคใหม่**. อุบลราชธานี: หจก.อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์, 2553.
- สรุศักดิ์ ปาเฮ. “สู่มิติการเป็นนักบริหารการศึกษามีอาชีพ,” **ข้าราชการครู**. 21(ตุลาคม-พฤศจิกายน 2543) : 28-31.
- อรนงค์ เย็นเกษม. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552.